

TEMPUS projekt

**TEMPOrary USes as start-up actions to enhance
port (in)tangible heritage**

TEMPUS | RRA PORIN

TEMPUS INNOVTHON | RRA PORIN | 28.02.2023.

Sadržaj

1. Uvodne prezentacije:

- O projektu TEMPUS
- Izbor ideja i organizacija izložbe Protoci (Fluxes)
- Privremeno korištenje zgrade Exportdrv za potrebe kulturnih i zabavno-turističkih sadržaja

2. Rasprava

1. Projektu TEMPUS

Naziv projekta: **TEMPorary USes as start-up actions to enhance port (in)tangible heritage - TEMPUS**
Privremene koristi kao početne akcije za poboljšanje lučke (ne)materijalne baštine

Program i izvor financiranja: Interreg V-A Italija-Hrvatska 2014.-2020.
Europski fond za regionalni razvoj

Prioritetna os 3: Okoliš i kulturna baština

Partneri:

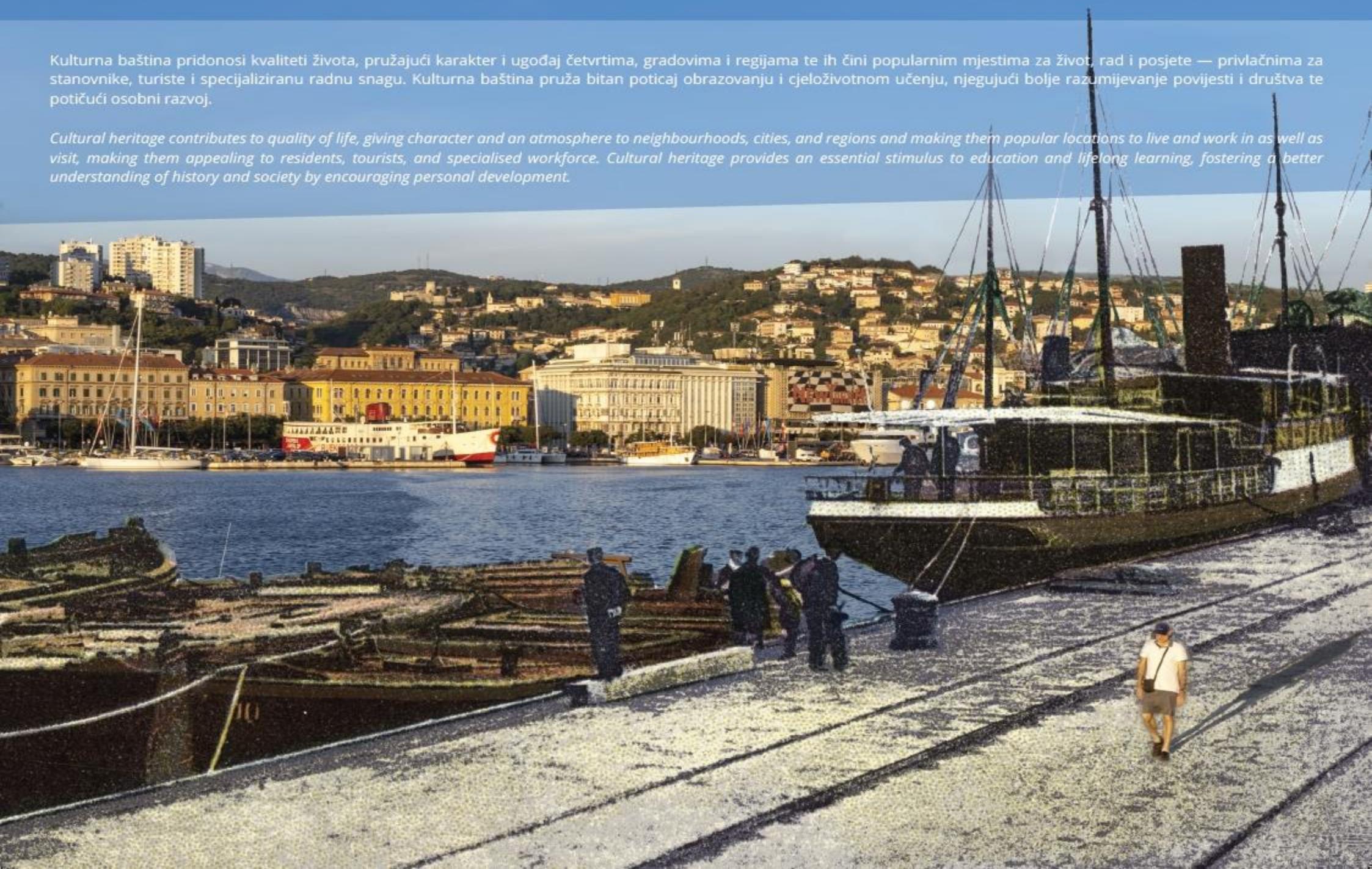
- Institute for Construction Technologies - National Research Council of Italy (**nositelj projekta**)
- C.N.A. National confederation of handcrafts and of SMEs - Territorial association of Ravenna
- Alma Mater Studiorum, University of Bologna
- CERTIMAC - Building materials certification
- Riječka razvojna agencija PORIN d.o.o.
- JU RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije
- Grad Solin
- Pomorski i povjesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka
- Grad Rijeka

Trajanje provedbe projekta: 01. siječanj 2019. – 31. ožujak 2023.

Vrijednost projekta: 2.706.920,00 EUR

Kulturna baština pridonosi kvaliteti života, pružajući karakter i ugođaj četvrtima, gradovima i regijama te ih čini popularnim mjestima za život, rad i posjete — privlačnima za stanovnike, turiste i specijaliziranu radnu snagu. Kulturna baština pruža bitan poticaj obrazovanju i cjeloživotnom učenju, njegujući bolje razumijevanje povijesti i društva te potičući osobni razvoj.

Cultural heritage contributes to quality of life, giving character and an atmosphere to neighbourhoods, cities, and regions and making them popular locations to live and work in as well as visit, making them appealing to residents, tourists, and specialised workforce. Cultural heritage provides an essential stimulus to education and lifelong learning, fostering a better understanding of history and society by encouraging personal development.



Opći cilj

- Poboljšati novi gospodarski razvoj na temelju valorizacije skriveno materijalne i nematerijalne baštine luka, uključujući arheološku pozadinu i prirodni kontekst jadranskih urbanih luka (ASUP), kroz aktivnosti privremenog korištenja lokacija (TUAs).
- Postići stvarnu promjenu i utjecati na raznoliko i neobično nasljeđe urbanih luka i na neiskorištene potencijale lokalnih zajednica njihovim izravnim uključivanjem u definiciju i pokretanje urbanih strategija.

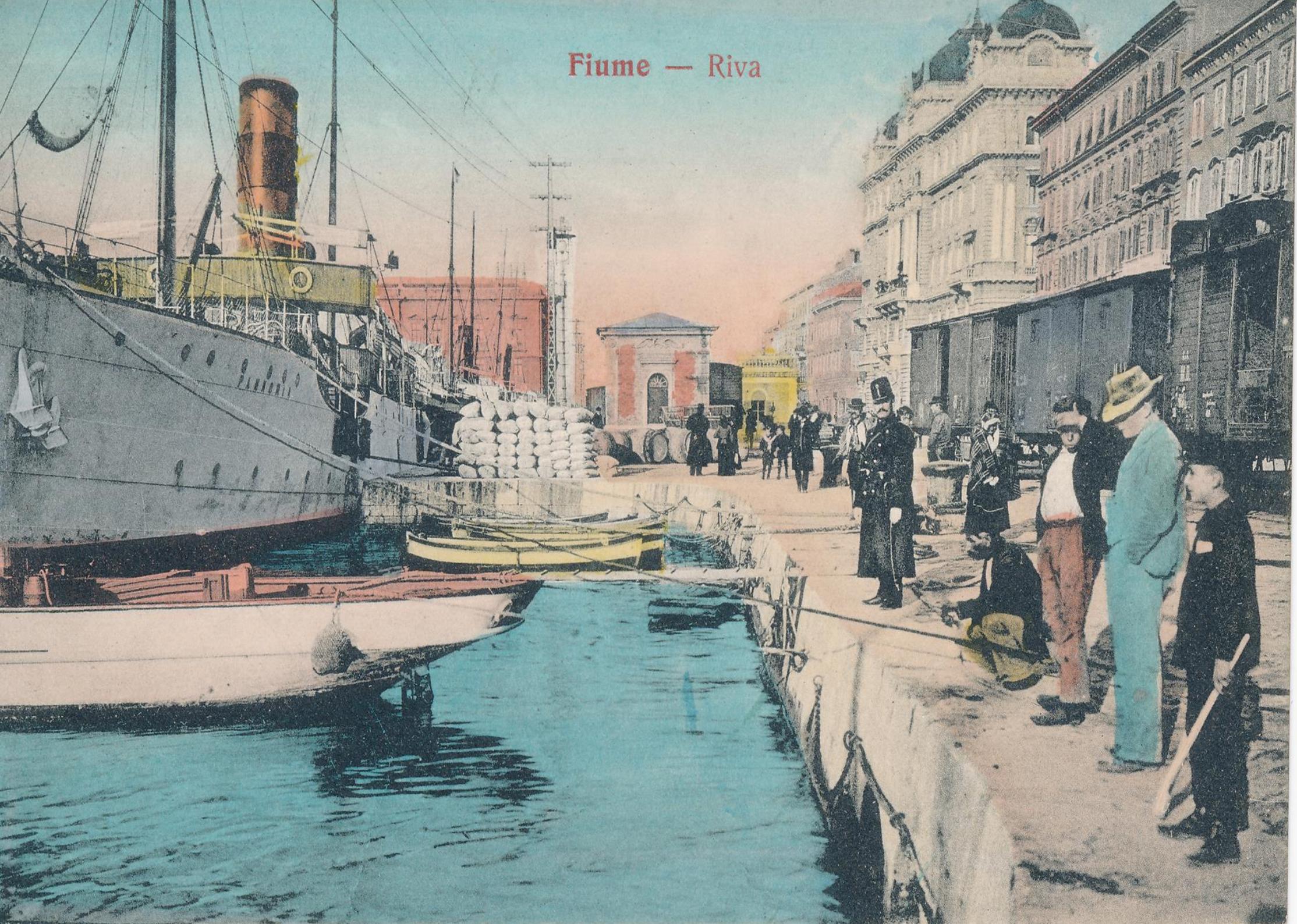
U tom smislu, TEMPUS će implementirati integrirani skup privremeno korištenih lokacija, usredotočeni na ideju gradskih luka kao mještovite tradicije, povijesti, arhitekture i kulture, što će omogućiti:

- stvaranje novih kontekstualnih vrijednosti koje treba kapitalizirati za pokretanje širih opsega procesa valorizacije i regeneracije kulturnih resursa (CR),
- poticati dobrobit i stvaranje novog osjećaja življenja u jadranskim urbanim lukama, duboko ukorijenjeno u svojim kulturnim, urbanim i poduzetničkim dimenzijama.

Specifični cilj

1. Stvoriti zajedničku metodologiju za razvoj jadranskih urbanih luka (ASUP) temeljenog na baštini.
2. Razviti alat za širenje poduzetničke kulture vođene baštinom (Heritage Driven) temeljene na evoluciji i inovacijama
3. Izgraditi TEMPUS platformu kao zajednički prostor za trajnu suradnju unutar EU i TEMPUS zajednica

Fiume — Riva



Što se očekuje od projekta?

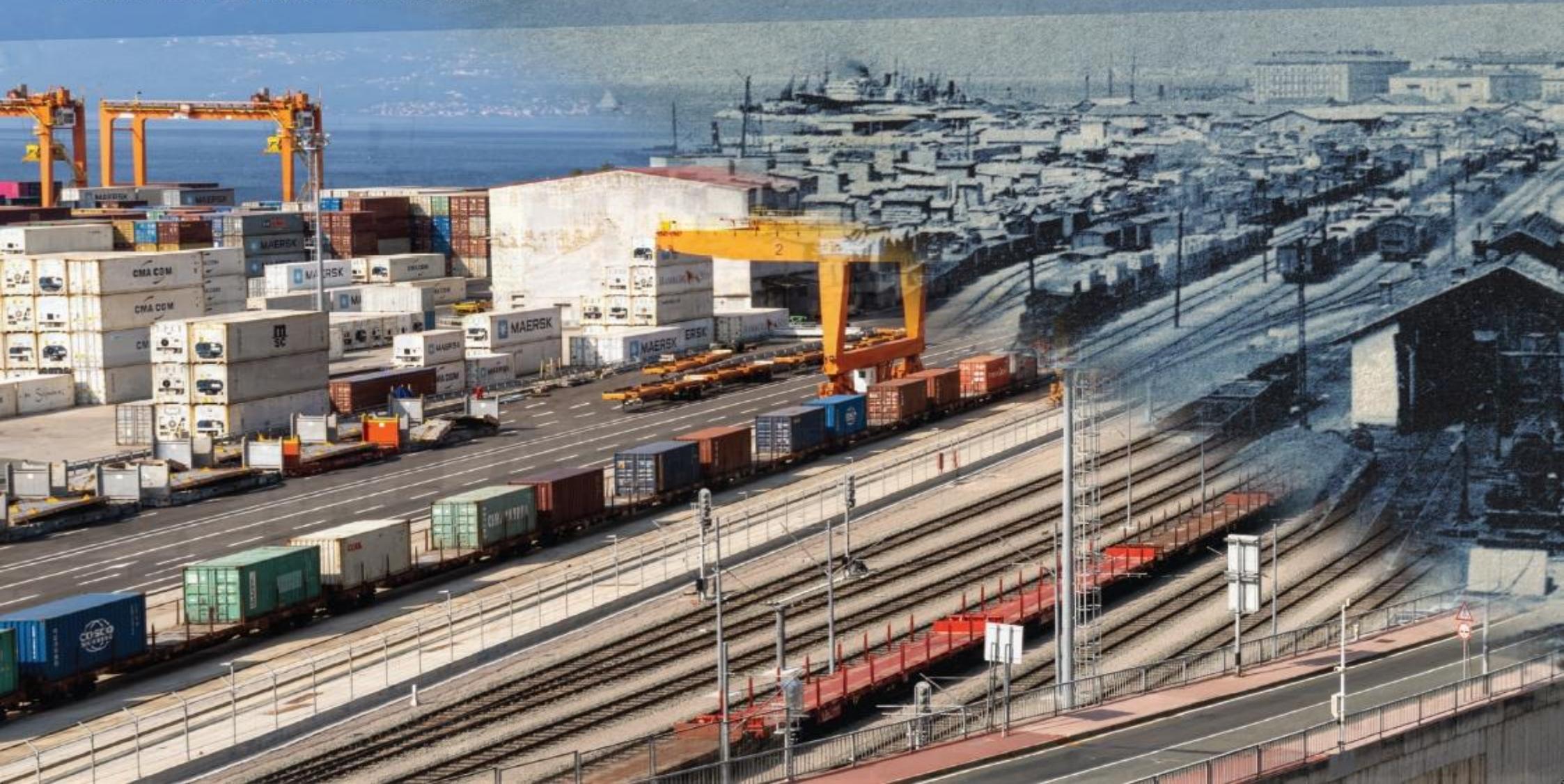
Provedbom projekta očekuje se ostvariti i provesti slijedeće:

- akcije za privremenu prenamjenu pojedinih lučkih područja:
 - 3 pilot područja: Ravenna, Rijeka, Solin
- revalorizaciju kulturne i prirodne materijalne i nematerijalne baštine lučkih gradova na Jadranu u kontekstu mogućnosti za poduzetništvo i inovacija u poduzetničkim sferama temeljenih na kulturnom i prirodnom nasljeđu, strategije revitalizacije lučkih prostora povijesne važnosti,
- indirektno pridonijeti uravnoteženju turističkog toka omogućavanjem uživanja ovih tranzicijskih mesta u njihovim kapacitetima neovisno o sezoni.

Šak - Kolodvor

Posljednjeg desetljeća mijenja se odnos prema kulturnoj baštini te se priznaju njezine višestruke prednosti osim iskorištavanja u svrhu turizma i javlja se nastojanje da kulturna baština bude u službi onih koji su s njom najtešnje povezani – lokalnog stanovništva. Kulturna baština daje zemljama, regijama i gradovima jedinstven identitet koji potiče osjećaj ponosa i pripadnosti, ali također privlači ulaganja i visokospecijaliziranu radnu snagu.

The last decade has seen a shift in the approach to cultural heritage and the acknowledgment of its multiple benefits other than tourism, as well as efforts to make cultural heritage serve those most closely connected to it: the local population. Cultural heritage gives European countries, regions, and cities a unique identity that fosters a sense of pride and belonging, but also attracts investments and a highly specialised workforce.



Pilot aktivnosti privremenog korištenja „lokacije“ (Temporary Uses) djeluju kao klasterizacija - provode se na području Ravenne, Solina i Rijeke:

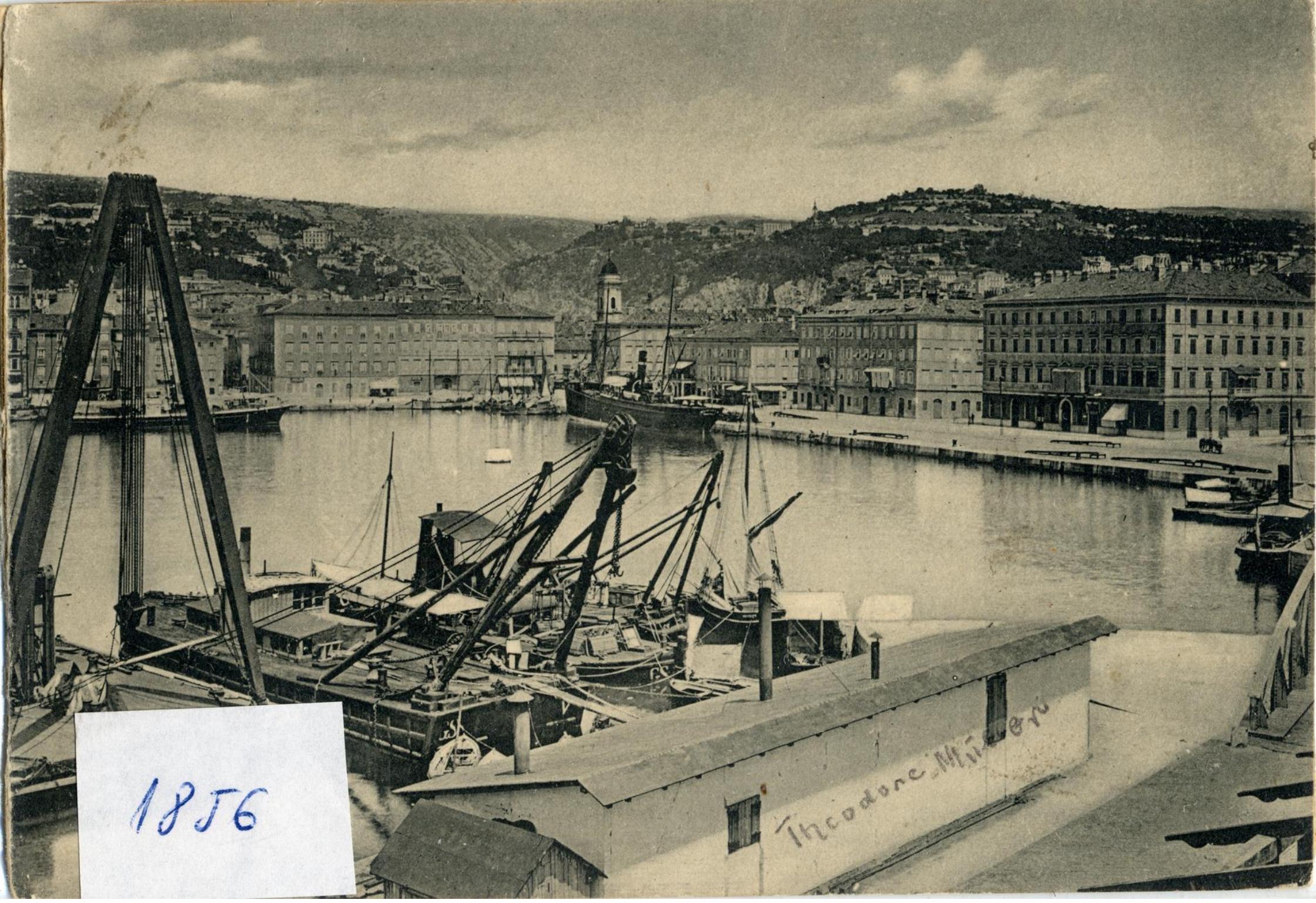
- Za dokumentiranje Urbanih strategija luka (Port Cities Urban Strategies) i primjenjene metodologije,
- Za formiranje zajednice - mreža-Network, tzv. TEMPUS zajednica koje će osmisliti i lansirati on-line platformu namijenjenu trajnoj upotrebi,
 - U početku se umrežavaju dionici uključeni u aktivnosti projekta, međutim, oživljavanjem rezultata projekta predviđeno je širenje novim korisnicima, koji će koristiti rezultate projekta i održati mrežu aktivnom.
- projektne aktivnosti i rezultati zasnovani su na modernim tehnologijama i koriste virtualni pristup što u konačnici pospješuje vidljivost i pristup odabranim lokacijama i u sferi turizma,
- TEMPUS će postići svoj dugoročni cilj - pridonijeti gospodarskom razvoju na temelju revalorizacije skrivene materijalne i nematerijalne baštine luka uključujući arheološku pozadinu i prirodni kontekst jadranskih urbanih luka (Adriatic Sea Urban Ports) kroz aktiviranje privremene upotrebe tih lokaliteta (TUAs -Temporary Uses Actions).

Ciljevi komunikacije i ciljane grupe

Cilj mainstream komunikacije - utjecati na stav ciljnih skupina promoviranjem novog načina djelovanja i poslovanja korištenjem potencijala nekadašnjih i/ili zanemarenih lučkih mjesta, zahvaljujući nekonvencionalnim urbanim akcijama koje isprepliću u jedno kulturu, povijesnu materijalnu i nematerijalu baštinu s iskustvom i potrebama poduzetničkog sektora.

To podrazumijeva osmišljavanje i pokretanje nekonvencionalne privremene upotrebe objekata ili lokacije revitalizacijom baštine s relativno niskim budžetom, a jako povoljnim utjecajem (tzv. low-cost, high-impact approach).

Glavna komunikacija temeljiti će se na isticanju nekadašnje uloge i funkcije tih pomalo zaboravljenih i isključenih lučkih gradova koji su nekada igrali ključne uloge u gospodarstvu i životu, zatim na odnosu tih mesta i okruženja nekada i danas, te će se ukazati na njihov potencijal.



1856

Theodore Miller

Ciljane grupe komunikacije

- Lokalno stanovništvo, mlađa populacija/djeca, turisti
- Lokalne i regionalne vlasti, tijela javne uprave (nacionalna/regionalna/lokalna) s djelokrugom rada u području upravljanja kulturnim dobrima i onima s područja promocije turističkih potencijala, te ustanove koje sudjeluju u obnovi odabralih područja
- Regionalne i lokalne razvojne agencije i JLS
- Udruge, nevladine organizacije, LAG-ovi
- Tvrte i ustanove koji se bave prirodnom i kulturnom baštinom, njenom zaštitom i promocijom
- Muzeji, turističke zajednice, turističke agencije i operatori u turizmu, djelatnici „kreativnih industrija“
- Organizacije za obrazovanje i osposobljavanje, sveučilišta i istraživački instituti
- Poduzetnički sektor (malo i srednje poduzetništvo, velike tvrtke)

Radni paketi projekta

WP1 - Upravljanje projektom

WP2 - Komunikacija (odnosi s medijima i promotivni materijal, događaji i izložbe, digitalne aktivnosti, društvene mreže, web stranica, video klipovi

WP3 - Testiranje pilota za su-dizajniranje strategije upravljanja baštinom

- Mapiranje lučkih gradova, prirodnih i kulturnih resursa radi dobivanja opće slike osjetljive lučke baštine u Rijeci, Ravenni i Solinu, informacije koje će se upotrijebiti na terenu i online za prepoznavanje skrivene i zapostavljene baštine kako bi se valorizirala; pojedinačna valorizacija i plan obnavljanja jednostavnim kriterijima za privremene aktivnosti za urbanu strategiju; informacije o Natura 2000 za distribuciju turističkih tijekova
- Pilotsko testiranje i pristup za privremeno korištenje lokacija
- Su-dizajniranje upravljanja baštinom (HD) i vođenje urbane strategije od strane lokalnog stanovništva



KRATKA PREZENTACIJA TUA (TEMPORARY USES ACTIONS - AKTIVNOSTI PRIVREMENE UPOTREBE)

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka u sklopu projekta postavio je izložbu „Fluxes“ online i na glavnoj riječkoj šetnici, Korzu, kako bi potaknuo poduzetnike da prepoznaјu gospodarski potencijal kulturne bastine i razviju svoje poduzetničke ideje povezujući prošlost i sadašnjost. Njihova ideja za nove proizvode i usluge predstavljene su na drugoj TEMPUS izložbi u Rijeci na riječkom Korzu. Na prvoj izložbi, povijest i razvoj riječke luke sagledava se kroz četiri protoka – protok robe, protok tehnologija, protok ljudi i protok kultura. Upravo tako možemo sagledati veličinu i važnost lučkog središta, njegovu evoluciju te naposletku i perspektivu.



Ova karta je razvijena u okviru projekta TEMPUS.

TEMPUS TEMPorary Uses kao start-up aktivnosti za poboljšanje lučke (mornarice) i fortifikacijske infrastrukture u Rijeci je od strane INTERREG V A Italia-Hrvatski program prikupljanice suradnje 2014. - 2020. Poziv za dostavu prijedloga 2017. Standard. Sadržaj karte odražava stavove autora i Tijela Programa nisu odgovorna za upotrebu sadržaja.



KRATKI OPIS 4 PROTOKA

Povijest i razvoj riječke luke može se promatrati kroz četiri protoka, odnosno fluxusa. Tako možemo sagledati veličinu i važnost razvoja lučkog središta – njegov nastanak i napredak. Četiri osnovna koncepta (tokovi/protoci robe, tehnologije, ljudi i kulture) daju jasnu sliku razvoja luke, industrije i grada. Robni protok, odnosno trgovina, važan je za svaku luku, pa tako i za ovu riječku jer bez njega sama luka ne bi imala nikakvu svrhu (što je luka bez tereta?). Tehnološki obuhvaća modernizaciju gradskih luka, brodogradnju i industrije jer veličina i važnost riječke luke prizlaze upravo iz cijenjice da je ovu puni potencijal razvila u vrijeme velike modernizacije brodarstva, pomorstva, poslova i industrije. Ne može se govoriti o tehnologiji i trgovini, a da se ne spomenu ljudi koji se doseljavaju ili iseljavaju u potrazi za poslom, a velik broj njih naseljava se i u grad. Promatraljući ta četiri protoka (fluxusa) u konačnici dolazimo do kulture kao svojevrsne kvintesencije života ljudi, grada, tehnologije i trgovine.



PROTOK MATERIJALA



Operativno lučko područje zaseban je dio svakog grada na moru pa tako i Rijeke. Širenje riječke luke prvenstveno je ovisilo o sirovinama koje su se upotrebljavale, a to je ponajviše bila drvna grada te proizvodi s otoka i unutrašnjosti. Riječka luka početkom 20. stoljeća ističe se kao putnička prekoceanska luka, ali dobiva i modernu popratnu infrastrukturu osnivanjem novih brodara i gradnjom modernih skladišta.



Jugolinjin motorni brod Trebinje u New Yorku 1960-ih
©Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka

PROTOK LUDI



Pokretna lučkoga gospodarstva uvijek su bili ljudi – bilo da se radilo o vodećim ljudima u upravi, brodograditeljima ili pak „običnim“ radnicima. Uz znamenite brodograditeljske obitelji poput Schiavona, Jakovčića ili Zanona, u Rijeci djeluju osobe poput Roberta Whiteheada, utemeljitelja torpeda, Ivana Blaža Luppisa, izumitelja prototipa torpeda – salvacoste, Milutina Baraća, projektanta rafinerije, Hilariona Pascala, graditelja nove luke, Gábora Barossa, madarskog ministra po kojem je nazvan Porto Barossa. U povezivanju putničkog prometa s Amerikom zaslužan je američki konzul, Fiorelio La Guardia, kasnije najvažniji gradonačelnik New Yorka.



Jugolinjin radnik, 1980-ih
©Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka

PROTOK TEHNOLOGIJA



U tehnološkom razvitku luka stoljećima je prevladavao tradicionalni način gradnje pristaništa i ručne gradnje brodova. Do prve industrijske revolucije i izuma parnog stroja glavni nositelji proizvodnje bili su obrtnici i njihova udruženja. Riječka je luka bila ograničena na prostor Mrtvog kanala sve do druge polovice 19. stoljeća. Odlukom gradskih vlasti nakon Austro-Ugarske nagodbe 1867. godine da gradnja nove riječke luke započne u idućem desetljeću, dolazi do promjena u tehnološkom gospodarstvu unutar bazena riječke luke. Razvitak tehnologija u željezničkom i cestovnom prometu te brodogradnji omogućio je riječkoj luci naglo širenje krajem 19. i početkom 20. stoljeća.



Tvornica papira / © Petar Fabijan

PROTOK KULTURA



Riječka je kultura plod neobičnog spoja mediteranske i srednjoeuropske kulture. Njen položaj na razmedju utjecajnih sfera velikih sila Mletačke Republike, Habsburške odnosno Austro-Ugarske Monarhije i Kraljevine Italije učinio je njezinu političku povijest nestabilnom, a kulturu dinamičnom. Svaka je vlast ostavila svoj trag na vizuru grada, ali i uzrokovala jezičnu te kulturnu raznolikost Rijeke. Mnogi riječki i inozemni umjetnici koji se školovaju diljem Europe dolaze ili se vraćaju u Rijeku kako bi ovde živjeli i stvarali te svakog od njih donosi ponešto iz drugih kultura.



Hotel Continental
©Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka

WP4 - Ispričane priče lučkih gradova za poduzetničke inovacije upravljanja baštinom (HD)

Aktivnosti:

- valoriziranje kulturnih resursa (CR) za luke razvojem novog lokalnog poduzetničkog ekosustava (LES) duboko ukorijenjenog u lokalnim tradicijama, kao izvor sugestija, ideja, inspiracija za prekograničnog poduzetništva utemeljena na zaštiti i promicanju kulturne i prirodne baštine (CNH). Cilj je **izgraditi most između prošlosti (pri povijedanju evolucije lučkih ekosustava u vremenskom rasponu od rimskog do modernog doba) i današnjice** (svremena interpretacija prošlosti koju daju poduzetnici i inovatori);
- Organizacija izložbi u tri faze u 3 pilot grada,
 - prva izložba s četiri naglaska povijesti luka (protoci ljudi, tehnologija, materijala i kultura)
 - Link: <https://myportheritage.eu>
 - Otvoreni poziv za upravljanje baštinom (HD) – prikupljanje ideja povezanih s baštinom luka
 - druga izložba je istaknula rezultate poziva (izabrane ideje s hrvatske i talijanske strane).
 - treća virtualna na Platformi projekta – objedinjene sve tri faze izložbi za širenje ideje o urbanim lukama kao izvorima tradicije, povijesti, aktivnostima i kulture.
- Perspektivni forumi (PF) se organiziraju kako bi se na kraju projekta uspostavile Local Government Group s ciljem osiguranja kontinuiteta poduzetih procesa, uz dvostruku ulogu:
 - na lokalnoj razini provodit će urbanu i poslovnu strategiju provodeći holistički pristup; na razini prekogranične suradnje postat će operativno oružje Zajedničkog Plana vidljivosti (WP5).
 - Formirane su dvije su radne skupine: TF1 „Povijest i kultura lučkih gradova“ (PPMHP) i TF2 „Poduzetničko područje lučkih gradova“ (CNA RA).

WP5 – Društvena izgradnja za promociju zajedničkog razvoja upravljanja baštinom

- Razvoj TEMPUS platforme s 3 područja:

1. Mapiranje temeljeno na GIS-u za vidljivost lokacija baštine luka, tvrtkama prisutnima u privremenom korištenju lokacija
2. Promocija – restriktivno područje za prikupljane informacije, promotivnih videa i multimedija sadržaja, dizanje svijesti o lučkim poduzetničkim i kulturnim potencijalima i mogućnosti korištenja rezultata projekta.
3. Praksa – restriktivno područje za virtualne sastanke za praksu zajednice s alatima za istraživanje učinaka s ciljem očuvanja, valoriziranja i promocije lučke baštine i poduzetničkog ekosustava.

- Izgradnja društvenog i vizualnog plana – vlastita promocija alata, ističući zajedničku strategiju za bržu održivost i rast zajednice nakon što projekt završi.



2. Izbor ideja - Otvoreni poziv za ideje upravljanja baštinom, 2021.

Ideje trebaju naglasiti na koji način su povezane sa sadržajem prve virtualne izložbe.

- na koji se specifičan protok pozivaju i kako se aktivnost ili ideja koju prijavljuju mogu povezati s tim. Dakle, proizvodi ili usluge moraju imati jasnu povezanost sa sadržajem izložbe.
- Npr. spomenuti povijesnu anegdotu koja je nadahnula njihovu aktivnost ili ideju, bez obzira je li ona već uključena u priče ispričane na izložbi ili ne, i navesti barem jedan referentni izvor.

Nositelji izabralih ideja (poduzetnici/udruge/stručnjaci...) mogli su koristiti vlastite prostore ili ponuđeni prostor za njihov razvoj i provedbu do kraja trajanja projekta. Primjerice:

- Coworking prostori u RRA PORIN

Na temelju prijavnog obrasca, kriterija te njihovim bodovanjem, valorizirano je 11 pristiglih ideja od strane Ocjenjivačkog suda.

Druga faza izložbe održana u prostorima TUA-e, siječanj 2022.:

- u Rijeci na postamentima u ulici Korzo
- organizirana na temelju 4 protoka i pristiglih ideja po Otvorenom pozivu.

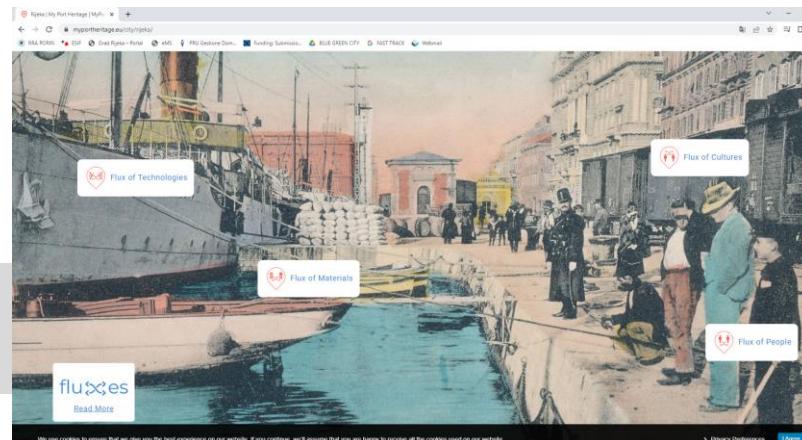
Prva virtualna izložba - temelji se na povijesnom razvoju luke

Nositelj aktivnosti PPMHP - myportheritage.eu

Temeljem otvorenog poziva prema kulturnim i kreativnim industrijama (CCI) te prvom virtualnom izložbom **myportheritage.eu**, PPMHP postavio je izložbu pod nazvanom «PROTOCI»

Izložbu čine 4 glavna protoka kako bi se olakšao opis dobara materijalne i nematerijalne baštine:

- PROTOK MATERIJALA govori o robama poput vina, njihovih spremnika poput amfora ili o skladišnim zgradama.
- PROTOK TEHNIKA govori o tehnikama i tehnologijama potrebnim za plovidbu i za život luke: od vrsta brodova do goriva, i opet, od navigacijskih instrumenata do alata koji su se koristili za osiguranje luka kao što su zidine, lukobrani, gatovi itd.;
- PROTOK LJUDI govori priču o ljudima koji rade u lukama, na brodovima ili prolaze kroz luke. Ljudi koji bi također mogli biti pripovjedači o svojim zanatima;
- PROTOK KULTURA pripovijeda o kulturama koje dosežu do urbanih luka i ukorjenjuju se kao arhitektura, primjene i običaji.



Druga izložba - Temeljem otvorenog poziva prema kulturnim i kreativnim industrijama (CCI) te prvom virtualnom izložbom **myportheritage.eu**, PPMHP postavio je izložbu pod nazvanom «PROTOCI»

Izložba na Korzu nije klasična izložba s muzejskim predmetima jer bi njih bilo nemoguće sačuvati od sigurnosnih i mikroklimatskih uvjeta, već nju čine plakati koji sadržavaju presnimke brojnih muzejskih predmeta iz fundusa Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja.

Izložba se sastoji iz **dva dijela**:

Prvi dio su **4 uvodna plakata** na kojima vidimo montaže starih fotografija Rijeke i sadašnjih/suvremenih fotografija snimljenih s istih lokacija. Na njima, uvodnim plakatima, ukratko su **predstavljene dobrobiti baštine te evolucija shvaćanja dobrobiti baštine**. Opće je prihvaćeno da baština pridonosi turizmu ili ga čak izravno pokreće jer je jedan od najvažnijih motivatora posjeta destinaciji, no posljednjeg su desetljeća baštini priznaju i druge dobrobiti, poput **poboljšanja kvalitete života, osjećaja identiteta, no i druge ekonomske opipljive dobrobiti** poput stvaranja **radnih mjeseta** u povezanim sektorima, povećanja cijene nekretnina, privlačenje visokokvalificirane radne snage itd.

Drugi dio čine poduzetničke ideje koje su **predstavljene fotografijama samih proizvoda ili usluga**, ako su one već realizirane ili materijalima iz fundusa PPMHP vezanim uz temu poduzetničke ideje. Tako od realiziranih imamo JGL Muzej farmacije ili Bajos liniju konzervirane hrane, dok od nerealiziranih imamo akciju prikupljanja povijesnih predmeta građana i njihovih životnih priča ili osnivanje Muzeja broda **Marina** koja je danas hostel.

Pristigle ideje po Otvorenom pozivu i druga izložba

	Naziv ideje	Prijavitelj ideje	Protok
1	Čovjek u središtu načina života i rada u Rijeci	Udruga LAG Terra Liburna	Ljudi
2	Kulturološki vremeplov kroz prošlost grada Rijeke	Ustanova za obrazovanje odraslih Dante	Kultura
3	Memorijalna soba MARINA	Arhipelag d.o.o.	Tehnologije
4	Izrada makete M/B Trebinje	Hrvatski savez brodomodelara	Kultura
5	Riječke dizalice -turistički obilazak	Obrt Trifora	Tehnologije
6	Maketa riječkih dizalica	Hrvatski savez brodomodelara	Tehnologija
7	JGL Muzej farmacije	JGL Muzej farmacije	Tehnologije/ Farmaceutski laboratorij Alga
8	Digitalizacija riječke baštine	Obrt &M PRODUCTION	Tehnologija
9	Hidraulički kormilarski sustavi	Scam-marine d.o.o.	Tehnologije
10	Izrada suvenira torpeda s primjenom aditivne tehnologije	Proizvodni park Torpedo	Tehnologije
11	Bajos Dimljena srdela u ulju	Obrt Arca Craft Food	Kultura/ gastronomija



Jedna od važnijih riječkih tvrtki, iordan-galski laboratoriј d.d. (JGL d.d.), svojim je farmaceutskim proizvodima osvojila domaće i inozemno tržiste, posebno u oftalmologiji (otorhinolaryngology). U ožujku 2020. godine JGL otvorio JGL Muzej farmacije te tako promociju Rijeke kao Evropske prijestolnice kulture 2020.

One of the most significant companies in Rijeka, iordan-galski laboratoriј d.d. (JGL d.d.) has established the domestic and foreign markets with its pharmaceutical products, especially in the field of otorhinolaryngology. At the end of 2020, JGL opened the JGL Pharmacy Museum, thus contributing to the publicity of Rijeka as the European Capital of Culture for 2020.



Protoci ideja | Poslovne ideje temeljene na baštini | Izrada makete motornog broda Trebinje Fluxes of Ideas | Heritage-based business ideas | Making a model of the Trebinje motor ship

Hrvatski savez brodomaketara udruga je osnovana s ciljem potpore i motiviranja članova zajednice, osobito mladih, da zajedničkim snagama podigne razinu brodomaketskoga znanja i vještina. Hrvatski savez brodomaketara namjerava izraditi maketu teretnog broda Trebinje izgrađenog u riječkom brodogradilištu 3. maja s ugradenim tehnološkim novinama te koji je plovio na relaciji Rijeka – New York. Istricanje povijesne važnosti broda i poštovanje vrijednosti očuvanja tehničke dokumentacije prema pomorskoj tradiciji Hrvatske prikazat će se krajnji rezultat.

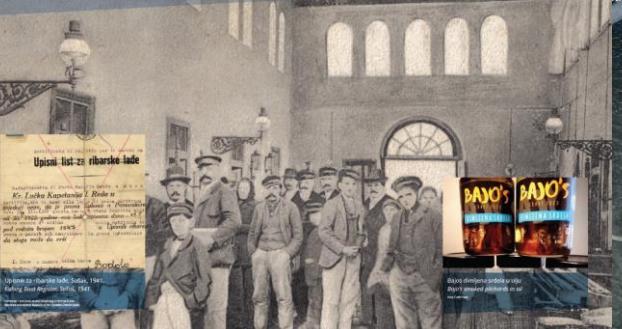
The Croatian Ship Modelers' Association is an association founded with the aim of supporting and motivating the members of the community, especially young people, to together raise the level of awareness of technical culture. The Croatian Ship Modelers' Association intends to make a model of the cargo ship Trebinje, which was built at Rijeka's 3. Maj Shipyard with built-in technological innovations, and which sailed under the flag of the Rijeka shipping company Jugolinija on the Rijeka-New York route. The emphasis given to the historical significance of this ship and the respect for the value of preserving technical documentation according to the maritime tradition of Croatia will be presented to end users in the form of a miniature model.



Kapetan i gosti u salonu broda Trebinje 1973. godine
Captain and guests in the salon of the ship Trebinje in 1973
Internacionalni natjecanje brodomaketara
International Ship Modeling Competition
Hrvatski savez brodomaketara
Croatian Association of model boat makers

Tvrta Alja Craft Food prodaje dimljeno srdlo u ulju koja je dobitnik lokalne ponosnosti putujuće lime, te dobitnik novog regionalnog priznatiča. Veličina je preteča učešća u konzerviranju hrane u svetu poslova sastojaka. Inovativnost jedinstvene vrste i prigode korištenja za delujuće upotrebe. Njegova je izražajnost učinkovitosti na boljim učinkovitim učinkovima. Specifični ugođaj okusa je začinjeni uljima i stolarskim maslinovim uljem.

The company Alja Craft Food is preparing smoked pilchards in oil to be their new product based on the local marine delicacy, a product which will exceed the existing range. The great advantage of pilchards is that they do not lose their valuable nutritional properties when smoked. They can be eaten as preserved or they can be served as a delicacy. The innovative aspect of the new product lies in the manner of preparing the pilchards for further use. They are first treated by smoking on beach wood, which gives them a unique and pleasant flavor, due to their ability to act as a condiment or as a



Dvije žene, Rijeka, 1850-ih Giacomo Luzzatto
Two Women, Giacomo Luzzatto, 1850s



Razglednica s prikazom scene s rječke ulice, oko 1910.
Scene from the streets of Rijeka, postcard, around 1910.



Dječak u kupačem kostimu, početak 20. stoljeća
Boy in Bathing Suit, Beginning of the 20th Century

Protoci ideja | Poslovne ideje temeljene na baštini | Muzej broda Marina Fluxes of Ideas | Heritage-based business ideas | Marina Ship Museum

Nekadašnji trajekti Marina kompletno je renovirani i prenamjenjeni u hoteli (boat hotel) 2013. godine trajno privezani u riječkoj luci. Prijetlog je da se dobro očuvani komandni most Marine pretvori u minizmuz s pronadjenim i sačuvanim nautičkim predmetima koji su tvarno povezani s pomorskom tradicijom Rijeke. Marina je vezana za Adamićev gat, isti gat s kojeg je plovila ka svojim destinacijama na Jadranu – Rabu, Lošinju, Cresu, Silbu i drugima. Kao dodatna atrakcija zamisljeno je oglašavanje brodske sirene točno u 12 sati iz memorijalne sobe. To bi oživjelo sjećanje na zvukove brodova koji su dolazili ili odlazili iz luke te možda postalo "novom tradicijom" riječke luke.

In 2013, the Marina ferry was completely renovated and converted into a boatel (boat hotel), permanently moored in the port of Rijeka. There is a proposal to turn its well-preserved command bridge into a mini-museum featuring found and preserved nautical objects that are directly related to the maritime tradition of Rijeka. The Marina is moored at Adamic Pier, the same pier from which she used to sail to her destinations in the Adriatic: Rabac, Losinj, Cres, Silba, and others. There is an idea for an additional tourist attraction: the sounding of the ship's siren exactly 12 o'clock from the memorial room. This would revive the memory of the sounds of ships arriving or departing from the port and perhaps become a "new tradition" of the port of Rijeka.



Jedna od soba Botela Marina
One of Botel Marina's rooms
Komandni most broda Marina
Marina's Command Bridge

Koristi za sudionike otvorenog poziva

- Odabrane ideje i njihovi nositelji promiču zaštitu i očuvanje kulturne baštine i bili su sudionici druge izložbe u Rijeci (postamenti na Korzu)
- Odobreni nositelji ideja pratit će ad hoc događaje za izgradnju kapaciteta za razvoj poduzetništva i postati članovi TEMPUS zajednice s ograničenim pristupom području TEMPUS platforme koja će uključivati virtualnu sobu za sastanke koja pruža Zajednici prakse specifične interaktivne alate za iskorištavanje rezultata, za očuvanje, valorizaciju i promociju lučke baštine i poduzetničkog ekosustava.
- Sudjelovat će događajima projekta: Hack-Days (po pilotu) i Mix&Match (online događaj) kako bi potaknuli stvaranje lučkog poduzetničkog područja.

Događaj Hack-Days (početkom ožujka) postavljen za razvijanje inovativnih alata usmjerenih na pružanje imerzivne ponude iskustva, koristeći, između ostalog, virtualnu, proširenu i mješovitu stvarnost, dok će se događaj Mix&Match (krajem ožujeka) fokusirati na razvoj nacrta moguće strategije valorizacije prekogranične suradnje lučke baštine.

3. Privremeno korištenje zgrade Exportdrva za potrebe kulturnih i zabavno-turističkih sadržaja

Grad Rijeka

Rijeka, 15. 2. 2023.

Opće informacije o projektu:

- Projekt TEMPUS financiran je sredstvima Europske unije u okviru Interreg V-A Programa prekogranične suradnje Italija – Hrvatska 2014. – 2020.
- Cilj projekta je regeneracija napuštenih urbanih lučkih područja, poštujući kulturnu baštinu i običaje zajednice.
- U tom smislu, TEMPUS će implementirati integrirani skup aktivnosti privremene upotrebe (TUA), usredotočen na ideju gradskih luka kao mješovite tradicije, povijesti, aktivnosti, arhitekture i kulture.
- Jedna od aktivnosti projekta je rekonstrukcija zgrade starog kina Dalmacijacementa u sv. Kaju. Ukupna procijenjena vrijednost projekta za Grad Solin iznosi 381.900,00 €, od čega Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj sufinancira bespovratnim sredstvima 85% odnosno 324.615,00 €, a Grad Solin vlastitim sredstvima 15% iznosa, odnosno 57.285,00 €.
 - **Ukupni proračun projekta:** 2.706.920,00 € (ERDF: 2.300.882,00 €).
 - **Trajanje projekta:** 01/01/2019 - 30/06/2021

2 DRŽAVE

- Italija
- Hrvatska

9 PARTNERA

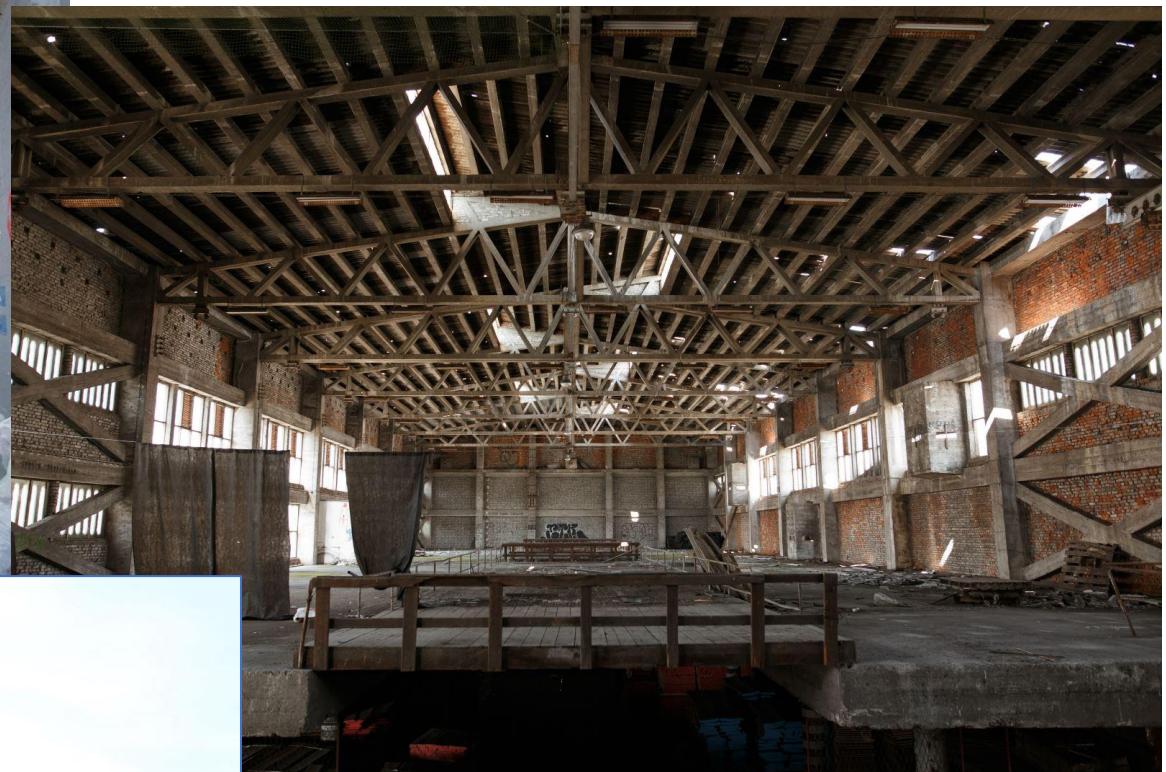
- CNR - Consiglio Nazionale delle Ricerche (LP)
- CNA - Confederazione nazionale dell'artigianato e della piccola e media impresa – associazione territoriale di Ravenna
- Alma Mater Studiorum – Università di Bologna
- CertiMaC – Certificazione Materiali per Costruzioni
- Riječka razvojna agencija Porin d.o.o
- Javna ustanova RERA S.D. za koordinaciju i razvoj splitsko - dalmatinske županije (RERA)
- Grad Solin
- Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka (PPMHP)
- Grad Rijeka



3 PILOT PODRUČJA

- Ravenna (*CNA – UNIBO – CertiMaC*)
- Solin (*Grad Solin – RERA*)
- Rijeka (*RDA Porin – PPMHP – Grad Rijeka*)

EXPORTDRVO



Interreg
Italy - Croatia
TEMPUS

EUROPEAN UNION

EXPORTDRVO



Hala Exportdrvo izgrađena je temeljem projekta Arhitektonsko projektnog biroa "Novak" iz Zagreba 1961. godine, uz obrazloženje da je riječ o prvom suvremenom skladištu za smještaj drvenih finalnih proizvoda koji se transportiraju kroz riječku luku.

Investitor hale je bilo poduzeće za izvoz drva "Exportdrvo" po čemu je hala i dobila ime.

Hala Exportdrva čija je površina 5.400,0 m², po uređenju postaje jedna nova *stara* lokacija gdje će građani i građanke Rijeke, brojni gosti i slučajni prolaznici imati priliku uživati u izložbama, koncertima i festivalima unutar hale, a Grobnička riva kao prostor uz samu halu na godinu dana prestaje biti parking i postaje nova javna zona za druženje Riječana i Riječanki, te brojnih gostiju Rijeke



Hala Exportdrva etablirala se kao prostor s ključnim programima za cijeli projekt Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture (EPK).

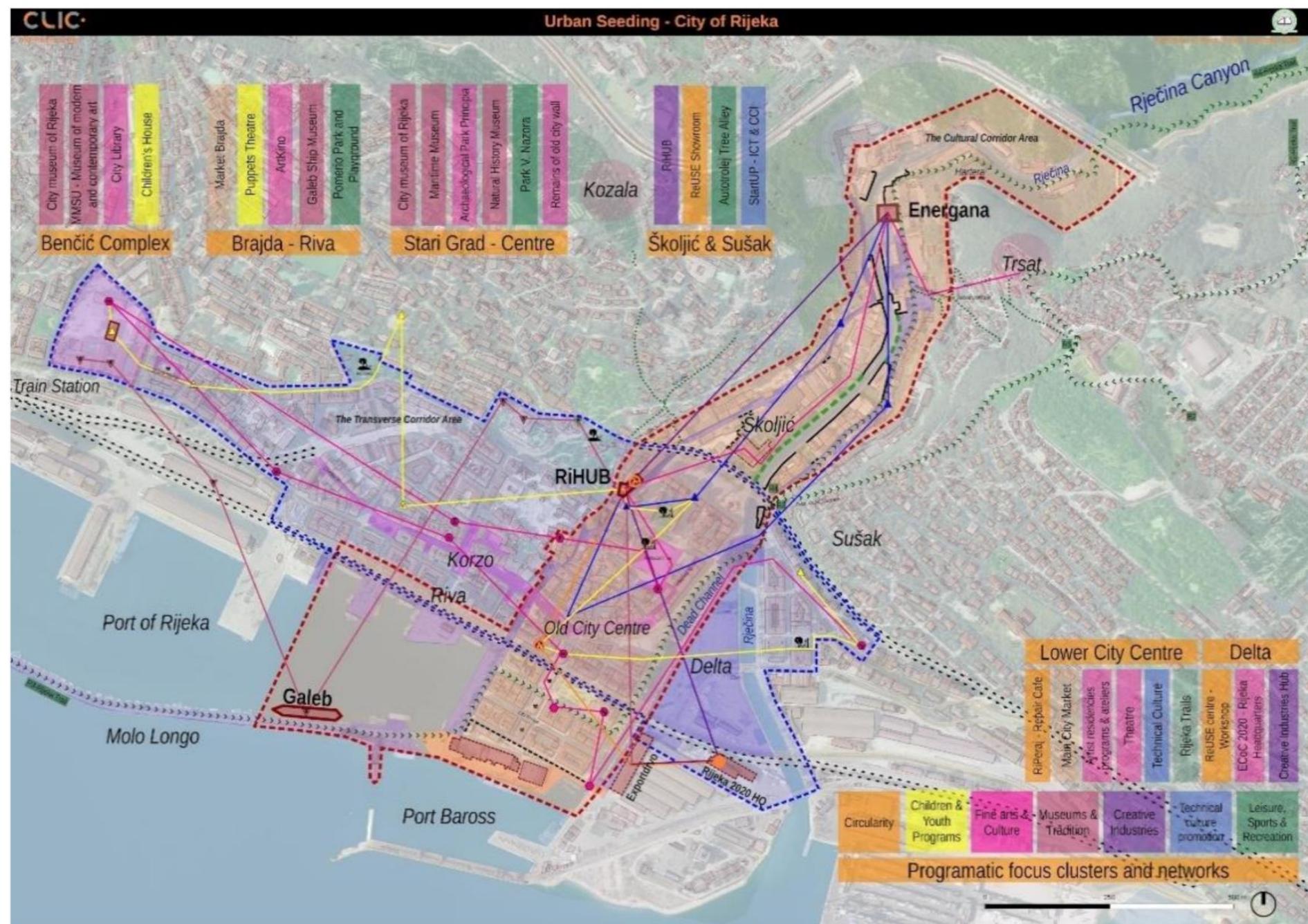
Exportdrvo je tako ugostilo dvije najznačajnije izložbe EPK projekta, reprezentativne postave svjetske razine:

- „Fiume Fantastika: fenomeni grada“
- međunarodnu izložbu „Usijano more“,
- i niz popratnih izložbi – „Terra effluviens“
 - „Oblomo narodu“
 - „Histerične mašine“ i druge.

Exportdrvo je bilo domaćin i brojnim književnim programima, a ispred zgrade Exportdrva, na otvorenom, na pozornici koja je ondje postavljena u lipnju pa do kasne jeseni 2020. godine održan je niz kulturno-zabavnih programa i festivala.

Sveukupno se u Exportdrvnu u razdoblju **lipanj-prosinac 2020.** godine realiziralo **37 programa s 24.373 posjetitelja** uživo i **4.130 sudionika na online događanjima.**

Urban Seeding - City of Rijeka





Kontakti

RIJEČKA RAZVOJNA AGENCIJA PORIN d.o.o.

-  HR-51000 Rijeka, Milutina Barača 62
-  rraporin@porin.hr
-  00385 51 634 331
-  www.italy-croatia.eu/tempus
www.porin.hr